

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS VA'ESCHANAN • MAAMAR 7

וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי' הוא...

“Know this day and return it to your
heart that Havayah is Elokim...”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/vaeschanan/7/

1 וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי' הוא האלקים אין עוד. פי' וידעת היום כמו שהיום הוא עם הלילה ושניהם אחד כמ"ש ויהי ערב ויהי בקר יום אחד.

"Know this day and return it to your heart that Havayah is Elokim; there is nothing else." The meaning of "Know this day" is: just as the day is together with the night, and the two of them are one, as it is written, "And there was evening and there was morning, one day,"

כך והשבות אל לבבך שכמו שהוא בזמן כך הוא בנפש שהב' לבבות שהם היצר טוב והיצר הרע הם שניהם כאחד שגם היצר הרע ישוב לעבודת הוי' כד אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] כו'

so [it is with] "return it to your heart": as it is in time, so it is in the soul, that the two hearts, which are the good inclination and the evil inclination, are both as one, so that the evil inclination too will return to the service of G-d, "when the sitra achra (the other side) is subdued," etc.,

וכמ"ש בכל לבבך בשני יצריך ומזה וידעת כי כך הוי' הוא האלהים כו' (ועיין מזה בר"ח [בראשית חכמה] שער האהבה ספ"ה ובספר עה"ק [עבודת הקודש] ח"א [חלק א'] פרק י"א י"ב ובזהר פ' וארא דכ"ו ע"ב ודכ"ז ע"א ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות]).

as it is written, "with all your heart": with your two inclinations. And from this, "you shall know that" in this way "Havayah is Elokim," etc. (See on this in Reishis Chochmah, Sha'ar HaAhavah, at the end of chapter 5; in the book Avodas HaKodesh, Part I, chapters 11 and 12; and in the Zohar, Parshas Va'eira, page 26b and page 27a, and in the commentary of the Ramaz.)

וביאר ענין זה להבין דמיון המשל עם הנמשל צריך להקדים מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] שמעון העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה כיון שהגיע לאת הוי' אלקיך תירא פירש כו'

And the explanation of this matter, so as to understand how the analogy corresponds to what it illustrates, requires a preface: the saying of our Sages, of blessed memory, that Shimon HaAmsoni used to expound every "es" in the Torah; when he reached "Es Havayah your G-d you shall fear," he withdrew, etc.,

לפי שהיה קשה בעיניו את לרבות כי מה הוא בא לרבות והקשו המפרשים למה לא היה קשה לו בואהבת את הוי' אלקיך מה בא את לרבות כמבואר בתשוי' [בתשובות] מהרי"ל.

because it was difficult in his eyes [to read] es as including [something], for what does it come to include? And the commentators asked why he did not find it difficult in "And you shall love es Havayah your G-d": what does es come to include [there]? As is explained in the Responsa of the Maharil.

אך הענין הוא כי ריבוי את הוא את הטפל כו' והוא ענין מה שכתוב בזהר הקדוש על פסוק ואהבת את הוי' אלהיך דא איהו רזא לאכללא שמאלא בימינא כו'

But the matter is that the inclusion of es is “the es of what is subordinate,” etc. And this is the meaning of what is written in the holy Zohar on the verse “And you shall love es Havayah your G-d”: “This is the mystery of including the left in the right,” etc.,

הוא בחינת יראה והיינו שתהא האהבה כלולה ביראה ולא אהבה לבדה והוא ענין ריבוי את לרבות את הטפל הוא בחינת יראה לאכללא שמאלא שהוא בחי' את הטפל

which is the level of awe; that is, that the love be included in awe, and not love alone. And this is the inclusion of es, to include “the es of what is subordinate,” which is the level of awe: “to include the left,” which is the level of “the es of what is subordinate,”

דהיינו בחי' ביטול כו' (ולפי שהיראה היא נרמזת במלת את הטפל לכן באה בריבוי את בואהבת כו') that is, the level of bittul (self-nullification), etc. (And because awe is alluded to in the word es, [meaning] what is subordinate, it therefore comes as the inclusion of es in “And you shall love,” etc.)

משא”כ האהבה אינו באה בריבוי את באת הוי' אלקיך תירא לפי שאין האהבה בחי' טפל ליראה Love, however, does not come as the inclusion of es in “Es Havayah your G-d you shall fear,” because love is not the level of being subordinate to awe;

כי האהבה הוא בחי' דכר וימין זכר חסדו והיראה היא בחי' נוקי' [נוקבא] אשה יראת ה' והנוקי' [והנוקבא] היא בחי' טפל לגבי הדכר ולא להפך.

for love is the level of the masculine (dechar) and the right, [as in] “He remembered (zachar) His kindness,” and awe is the level of Nukva (the feminine), [as in] “a woman who fears Havayah”; and the Nukva is the level of what is subordinate in relation to the masculine, and not the reverse.

אך להבין איך תהיה היראה כלולה באהבה והרי אהבה ויראה הם שני הפכיים כי הנה האהבה היא התשוקה לדבקה בו ית' היא באה מחמת ריחוק וכמשל מי שהוא רחוק מבית אביו ומתאוה ומשתוקק לראות פניו.

But [we need] to understand how awe can be included in love, since love and awe are two opposites. For love is the yearning to cleave to Him, may He be blessed; it comes because of distance, as in the analogy of one who is far from his father's house and longs and yearns to see his face.

וע"ז נאמר נפשי אויתיך בלילה (בישעיה ס"י כ"ו ט') כלומר לפי שהוא לילה וחושך בהעלם והסתר

And of this it is said, "My soul desires You in the night" (Isaiah, chapter 26, [verse] 9); that is to say, because it is night and darkness, in the hiddenness and concealment

אור א"ס ב"ה לכך אויתיך להיות גילוי אור וכמ"ש צמאה לך נפשי כמה לך בשרי בארץ ציה ועיף בלי מים כן בקדש חזיתך

of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, therefore "I desire You," that there be a revelation of light; as it is written, "My soul thirsts for You, my flesh longs for You, in a dry and weary land without water; so have I beheld You in the Sanctuary,"

כי להיותו בארץ ציה ועיף תגדל התשוקה והצמאון ביתר שאת והיינו כשישים אל לבו שא"ס ב"ה כשמו כן הוא אין לו סוף כו'

for because he is "in a dry and weary land," the yearning and the thirst grow all the greater. That is, when he takes to heart that the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, is as His Name: He has no end, etc.,

כי נשגב שמו לבדו רק הודו וזיוו של שמו על ארץ ושמים ארץ זו גן עדן התחתון ושמים גן עדן העליון שגם הם אינן

for "His Name alone is exalted," and only His majesty and the radiance of His Name are "over earth and heaven": "earth" is the lower Gan Eden and "heaven" is the higher Gan Eden, for they too are nothing

אלא בחינת הודו וזיוו של שמו צדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה והאדם ירד מטה מטה בעוה"ז שהוא מדבר וציה כו' אשר ע"כ צמאה הנפש ותכסוף אליו ית' להיות כן בקדש חזיתך.

but the level of His majesty and the radiance of His Name: "the righteous sit and delight in the radiance of the Shechinah (Divine Presence)." And man has gone down, lower and lower, into this world, which is a wilderness and a dry land, etc.; for which reason the soul thirsts and longs for Him, may He be blessed, that there be "so have I beheld You in the Sanctuary."

וזהו מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה כי בחינת המדבר והציה של עוה"ז הוא הגורם להיות יהודה הפעם אודה וגוי ולהגדיל בחי' הצמאון כו'.

And this is [the meaning of] "A psalm of David, when he was in the wilderness of Yehudah": for the aspect of the wilderness and dry land of this world is what brings about [the state of] "Yehudah," "This time I will thank," etc., and intensifies the aspect of thirst, etc.

(ועמ"ש בענין נפשי איתך בלילה בד"ה רני ושמחי גבי רננא ברמשא. רבות במדבר ר"פ גימ"ל. זח"ג [זהר חלק ג] דס"ז ע"א)

(And see what is written on "My soul desires You in the night" in the discourse beginning "Sing and rejoice," concerning "song in the evening"; [Midrash] Rabbah, Bamidbar, at the beginning of chapter 3; the Zohar, Part III, page 67a.)

אבל היראה היא באה מחמת בחי' הקירוב דהיינו כשיתבונן בקרבת ה' הסובב כל עלמין כו'

But awe comes because of the aspect of nearness, that is, when one contemplates the nearness of G-d, Who encompasses all worlds (sovev kol almin), etc.

כי אמת הוא שרחוק הוא מאד מאד מאור ה' מצד ירידת המדרגות בהשתלשלות העולמות ע"י

For it is true that he is very, very far from the light of G-d, by reason of the descent of the levels in the chain of descending worlds (hishtalshelus), through

שירד מטה מטה מדרגה אחר מדרגה עד שנתרחק מאור פניו ית' והיינו מבחי' זיו וגילוי אור א"ס ב"ה להיות ארץ ושמים רוחניות וגשמיות.

his having descended lower and lower, level after level, until he became distant from the light of His countenance, may He be blessed; that is, from the aspect of the radiance and revelation of the Infinite Light, blessed be He, [by which] there come to be earth and heaven, spiritual and physical.

אבל אור א"ס ב"ה הסובב כל עלמין אינו בגדר ההשתלשלות כלל כי הוא השוה ומשוה קטן וגדול המגביהי לשבת המשפילי לראות וגוי' וכמו שהוא נמצא בעליונים כך הוא נמצא בתחתונים.

But the Infinite Light, blessed be He, which encompasses all worlds, is not within the bounds of the chain of descending worlds at all; for He "is equal and makes equal small and great," "Who is enthroned on high, Who looks down low," etc.; and just as He is found in the higher realms, so He is found in the lower realms.

2 ועמ"ש בד"ה מצה זו כו'. וסובב כל עלמין אין פירושו שהוא סובב ומקיף מלמעלה לבד

And see what is written in the discourse beginning "This matzah," etc. And "encompassing all worlds" (sovev kol almin) does not mean that He encompasses and surrounds from above alone,

אלא שהוא נמצא למטה כמו למעלה בבחי' סובב ומקיף ובבחינת העלם ולא בבחי' פנימיות וגילוי.

but that He is found below just as above, in the manner of encompassing and surrounding and in the manner of concealment, not in the manner of inwardness (pnimiyus) and revelation.

וכאשר יתבונן האדם כי הוי' הסובב כל עלמין נצב עליו ממש שהוא למטה כמו למעלה

And when a person contemplates that Havayah, Who encompasses all worlds, is actually standing over him, being below just as above,

אזי תפול עליו אימה ופחד יראה בושת שהוא יראה עילאה או יר"ת [יראה תתאה] שלא למרות עיני כבודו
ח"ו [חס ושלום]:

then "terror and dread" will fall upon him, the awe of shame, which is the higher awe; or the lower awe, not to rebel against the eyes of His glory, G-d forbid.

3 קיצור. האהבה נמשך מבחי' הריחוק וזהו נפשי אויתיך בלילה. והיראה נמשך מבחי' הקירוב. ולכן
וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק לנוח מעט מהיראה העצומה שנפלה מצד הקירוב:

Summary. Love is drawn from the aspect of distance; and this is "My soul desires You in the night." And awe is drawn from the aspect of nearness. Therefore "the people saw, and they trembled, and they stood from afar," to rest a little from the intense awe that fell [upon them] because of the nearness.

4 ב אך ההתכללות שתהא אהבה כלולה עם היראה והיראה עם האהבה ולהיות שני הפכים כאחד.

2. But [as for] the inter-inclusion, that love be included with awe and awe with love, and that two opposites be as one:

ע"ז נאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב (בישעיה ס"ז י"ט) לרחוק שנעשה קרוב רחוק הוא בחי' האהבה
קרוב הוא בחי' היראה

of this it is said, "Peace, peace, to the far and to the near" (Isaiah, chapter 57, [verse] 19): "to the far" who has become near. "Far" is the aspect of love; "near" is the aspect of awe

(כי יראה היא מבחינת חכמה עילאה כמ"ש ראשית חכמה יראת ה' והחכמה היא בחי' אצילות בכלל
ופי' אצילות היינו ג"כ מלשון אצל וסמוך כמו ואהיה אצלו אמון כי בחכמה הוא גילוי אור א"ס ב"ה.

(for awe is from the level of the higher Chochmah (wisdom), as it is written, "The beginning of wisdom is the awe of Havayah"; and Chochmah is the level of the World of Atzilus (Emanation) in general; and the meaning of Atzilus is also from the word etzel, "beside" and "near," as in "And I was beside Him (etzlo) as a nursling"; for in Chochmah is the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

ולכן מזה נמשך היראה שהיא מקרוב דוקא בחי' אצל וסמוך לגילוי אור א"ס ב"ה משא"כ האהבה אפי' [אפילו] בחי' אהבה רבה היא הנמשך מבחי' הבינה אשר בינה מקננא בבריאה בחי' ומשם יפרד ולא אצל וסמוך כו' ועמ"ש מזה סד"ה ששים המה מלכות וזהו שאהבה היא מרחוק)

Therefore awe is drawn from there, for it is specifically from close by, the aspect of being beside and near to the revelation of the Infinite Light, blessed be He. Love, however, even the level of great love (ahavah rabbah), is drawn from the level of Binah (understanding), for "Binah nests in Beriah" (the World of Creation), the level of "and from there it parted," and not beside and near, etc.; see what is written on this at the end of the discourse beginning "There are sixty queens." And this is why love is from afar.)

שנעשה ביניהם שלום והתכללות כי שלום הוא המחבר שני הפכיים כמ"ש עושה שלום במרומיו במלאכים שמיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש

that peace and inter-inclusion are made between them; for peace is what joins two opposites, as it is written, "He makes peace in His heights," among the angels, for Michael is the prince of water and Gavriel is the prince of fire;

והיינו לפי שנמשכה הארה יותר עליונה הכוללת ומחברת שני הפכים ע"י שבטלים אל הארה ההוא עד שאינו מורגש שם כלל דבר והיפוכו

and this is because a higher illumination is drawn down, which includes and joins two opposites, through their being nullified to that illumination, until neither a thing nor its opposite is felt there at all,

רק הכל שוה שם כרחוק כקרוב והמשכה זו היא מ"ש בתפלה והנורא אל עליון בתוספת וי"ו (משא"כ הגדול הגבור בלא וי"ו)

but everything is equal there, the far as the near. And this drawing down is what is said in prayer, "and the awesome, G-d Most High (Kel Elyon)," with an added vav (whereas "the great, the mighty" are without a vav):

המשכה להיות גילוי בחי' נורא הוא גילוי ביטול זה שעל ידו יוכללו הב' הפכים שנמשך מבחי' אל עליון כי הנה אל עליון היינו עליון למעלה מן ההשתלשלות שהם בחי' זיו וגילוי אור.

a drawing down so that there be a revelation of the level of "awesome," which is the revelation of this bittul (self-nullification) through which the two opposites are included [in one another], drawn from the level of G-d Most High. For "G-d Most High" means most high, above the chain of descending worlds (hishtalshelus), which are the aspect of radiance and revelation of light.

אבל אל עליון נאמר ישת חשך סתרו שהוא ענין ההעלם והעדר ההשגה דלית מחשבה תפיסא ביה כלל סתימא דכל סתימין כו'.

But of G-d Most High it is said, "He made darkness His hiding place," which is the matter of concealment and the absence of comprehension, for "no thought can grasp Him at all," "the most hidden of all hidden," etc.

וע"ז נאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ ששמים וארץ רוחניות וגשמיות בטלין לפניו בשוה

And of this it is said, "Blessed be Avram of G-d Most High, Possessor of heaven and earth": for heaven and earth, spiritual and physical, are nullified before Him equally.

(ובפע"ח [ובפרי עץ חיים] גבי אל עליון גומל חסדים טובים פי' אל עליון הוא בבחינת כתר והוא למעלה מעלה גם מבחי' חכמה עילאה ועמ"ש מזה בד"ה אתם נצבים ועיין בזח"א [בזהר חלק א] פרשה לך לך)

(And in Pri Etz Chaim, concerning "G-d Most High, Who bestows good kindnesses," it explains that G-d Most High is in the level of Keser (the Crown), and it is far above even the level of the higher Chochmah; and see what is written on this in the discourse beginning "You are standing"; and see the Zohar, Part I, Parshas Lech Lecha)

(דפ"ז ע"א) גבי והוא כהן דא ימינא לאל עליון עלמא עילאה דפי' אל עליון היינו בינה

(page 87a), on "And he was a priest": "this is the right"; "of G-d Most High": "the higher world"; that is, there G-d Most High means Binah.

אך כי התגלות עתיק הוא בבינה ולכן נקרא בינה ג"כ שמו הגדול וכמ"ש מזה בביאור ענין מזוזה מימין ונ"ח משמאל.

But [this is] because the revelation of Atik is in Binah, and therefore Binah too is called "His great Name," as is written on this in the explanation of "the mezuzah on the right and the Chanukah lamp on the left."

(ועיין בזח"ב [בזהר חלק ב'] ר"פ יתרו דס"ז ע"ב רזא דקדש הקדשים כו' ותחותיה אית כהן כו' ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם)

(And see the Zohar, Part II, at the beginning of Parshas Yisro, page 67b: "the mystery of the Holy of Holies," etc., "and beneath it there is a priest," etc.; and in the commentary of the Ramaz there.)

כי השוה ומשוה קטן וגדול ושם הוא כחשיכה כאורה שניהן שוין לפניו ית' הגילוי שהוא האור והעלם

For He “is equal and makes equal small and great,” and there it is “darkness and light alike”: both are equal before Him, may He be blessed, revelation, which is the light, and concealment,

שהוא החשך דכולא קמיה כלא חשיב ממש ולא שייך ענין גילוי והעלם אלא לגבי העולמות הנבראים כו'.

which is the darkness; for “all before Him is considered as actually nothing,” and the matter of revelation and concealment applies only in relation to the created worlds, etc.

אבל לפניו ית' גם חשך לא יחשיך ממך כו' ומשם באה ההארה והמשכה בתוספת וי"ו והנורא

But before Him, may He be blessed, “even darkness does not darken for You,” etc. And from there comes the illumination and drawing down with the added vav, “and the awesome,”

דהיינו להיות גילוי נורא הוא גילוי הביטול שעיי"ז נכללות המדות האהבה ויראה (ו צ"ל כי המשכה מבחינת והנורא הוא למעלה מבחינת יראה עילאה מצד עצמה אף שהיא ג"כ בחינת קרוב דוגמת מ"ש בהערה לתיקון חצות

that is, so that there be a revelation of “awesome,” which is the revelation of the bittul through which the attributes (middos) of love and awe are included [in one another]. (And it must be said that the drawing down from the level of “and the awesome” is above the level of the higher awe in itself, even though [the higher awe] is also the aspect of “near,” similar to what is written in the note to Tikkun Chatzos

הנה מעלת יראה זו הבאה מלמעלה כו' על בחינת היראה עילאה יראה בושט שבנפש היא כמעלת ויתרון האור על החשך ממש ע"ש הטעם ועד"ז יובן גם כאן)

that, indeed, the superiority of this awe that comes from above, etc., over the level of the higher awe, the awe of shame that is in the soul, is like the superiority and advantage of light over darkness itself; see the reason there. And along these lines it will be understood here as well.)

(ועמ"ש בד"ה החלצו מאתכם וסד"ה וכל העם רואים וסד"ה וישלח יעקב מענין רע"ק [רבי עקיבא] שנכנס בשלום ויצא בשלום)

(And see what is written in the discourse beginning “Arm from among yourselves,” and at the end of the discourse beginning “And all the people saw,” and at the end of the discourse beginning “And Yaakov sent,” on Rabbi Akiva, who entered in peace and left in peace.)

וזהו ענין עקידת יצחק התכללות מדת יצחק במדת אברהם ויעקוד את יצחק בנו וגוי ממעל לעצים עצים הם ב' עצים עץ החיים ועץ הדעת וממעל לבי בחי' עצים

And this is the meaning of the binding of Yitzchak, the inclusion of the attribute of Yitzchak in the attribute of Avraham: "And he bound Yitzchak his son," etc., "above the wood (etzim)": etzim are two trees, the Tree of Life and the Tree of Knowledge, and "above" the two levels of trees

(ועמ"ש ע"פ מקושש עצים בפ' שלח מענין והיה כעץ כו' ועל יובל ישלח שרשיו. ועיין בזח"ג [בוהר חלק ג] פ' שלח דקנ"ח ע"ב ע"פ היש בה עץ אם אין)

(and see what is written on the verse "gathering wood (etzim)" in Parshas Shelach, on "And he shall be like a tree," etc., "and by the stream it spreads its roots"; and see the Zohar, Part III, Parshas Shelach, page 158b, on the verse "Is there a tree in it or not"),

דהיינו ישת חשך סתרו נמשך גילוי והנורא להיות התכללות היראה מדתו של יצחק במדתו של אברהם.

that is, [from] "He made darkness His hiding place" there is drawn down the revelation of "and the awesome," so that there be the inclusion of awe, the attribute of Yitzchak, in the attribute of Avraham.

וגם התכללות האהבה ביראה. וענין התכללות זו הוא כמ"ש וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו לשמך.

And also the inclusion of love in awe. And this inter-inclusion is as it is written, "And all hearts shall stand in awe of You, and all innermost parts and kidneys shall sing to Your Name."

הלבבות ייראוך במדת היראה וקרב וכליות יזמרו במדת האהבה ולכן קרב וכליות דוקא יזמרו כי הרינה והזמרה הבא מחמת התגלות האהבה והתשוקה הנה רינה הוא כפפה כנודע.

"Hearts shall stand in awe of You" with the attribute of awe, and "innermost parts and kidneys shall sing" with the attribute of love. And therefore it is specifically "innermost parts and kidneys" that "shall sing": for the song (rinah) and singing that come from the revelation of love and yearning, song is in the mouth, as is known.

אבל כשהלבבות ייראוך במדת היראה והביטול אין הרינה מתגלית בגלוי בפה מבחי' התגלות האהבה שהם ב' הפכים כנ"ל מ"מ בקרב וכליות בבחי' פנימית תהיה הזמרה והשמחה מחמת האהבה

But when "hearts stand in awe of You" with the attribute of awe and bittul, the song does not reveal itself openly in the mouth from the revelation of love, since they are two opposites, as mentioned above; nevertheless, in the innermost parts and kidneys, in an inward manner, there will be the singing and the joy that come from love.

(ועמ"ש בד"ה רני ושמחי בענין רננא ברמשא וצדקתך ירננו וזהו ענין רנה בפה והיא נמשכת ממדת לילה בחי' חשך והעלם אור א"ס ב"ה כנ"ל בענין נפשי איתך בלילה

(And see what is written in the discourse beginning "Sing and rejoice," on "song in the evening" and "they shall sing of Your righteousness"; and this is song in the mouth, and it is drawn from the attribute of night, the aspect of darkness and concealment of the Infinite Light, blessed be He, as mentioned above regarding "My soul desires You in the night."

אך ע"י גילוי מבחי' והנורא אל עליון אזי נמשך וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו שהיא הרינה והזמרה שבפנימית הלב. וזהו כענין המבואר בזח"א [בזהר חלק א] ר"פ ויצא)

But through a revelation from the level of "and the awesome, G-d Most High," there is then drawn down "And all hearts shall stand in awe of You, and all innermost parts and kidneys shall sing," which is the song and singing in the inner dimension of the heart. And this is like what is explained in the Zohar, Part I, at the beginning of Parshas Vayetzei)

(דקמ"ח ע"ב) ע"פ וחסידיך ירננו ולוייך ירננו מיבעי ליה כו' עד דאינון חשיבי יתיר והיינו כענין ההפרש שבין בחי' רינה הנ"ל דהשיר של הלויים הוא רינה בפה. לארמא קלא.

(page 148b), on the verse "And Your pious ones shall sing (yeranenu)": "It should have said, 'Your Levites shall sing,'" etc., until "for they are more esteemed." And this is like the difference between the levels of song mentioned above: the song of the Levites is song in the mouth, "to raise the voice."

אבל מה שחסידיך ירננו שהם הכהנים היינו ברעותא דלכא וכמ"ש בזח"ג [בזהר חלק ג] פרשה שמיני (דל"ט ע"א)

But as for "Your pious ones shall sing," who are the Kohanim (priests), that is with the desire of the heart, as is written in the Zohar, Part III, Parshas Shemini (page 39a):

דכהנא עובדוי בחשאי אינון כוי ע"ש וא"כ הרנה שלהם זהו כענין וכל קרב וכליות יזמרו כוי

“for the Kohen, his services are in silence,” etc.; see there. If so, their song is like “and all innermost parts and kidneys shall sing,” etc.

ועמ"ש בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית ההפרש בין מזמור לשיר שהוא גם כן עד"ז והיינו

And see what is written in the discourse beginning “A psalm, a song at the dedication of the House” on the difference between mizmor (psalm) and shir (song), which is also along these lines. And this is

כי בחי' פנימית הלב יש בו כח להיות כלי ומכון להכיל אהוי"ר [אהבה ויראה] גם שתיהן יחד ע"י גילוי מבחי' והנורא שנמשך ומתגלה בפנימית הלב וגם כמ"ש במ"א שפנימית הלב מתאחדת עם המוח בבחי' תרין ריעין דלא מתפרשין.

because the inner dimension (pnimiyus) of the heart has the power to be a vessel and an abode to contain love and awe, even both of them together, through the revelation from the level of “and the awesome,” which is drawn down and revealed in the inner dimension of the heart; and also, as is written elsewhere, the inner dimension of the heart becomes one with the mind, in the manner of “two companions that never part.”

אבל בחיצוניות הלב אין כל להכיל שתיהן יחד וזהו וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו שהיא בחי' פנימית הלב כוי ועמ"ש ע"פ שוש אשיש כוי

But in the outer dimension (chitzoniyus) of the heart there is nothing [able] to contain both of them together. And this is “And all hearts shall stand in awe of You, and all innermost parts and kidneys shall sing,” which is the level of the inner dimension of the heart, etc. And see what is written on the verse “I will greatly rejoice,” etc.,

תגל נפשי גילה ברעדה שהיראה תכסה מבחוץ ותוכו רצוף אהבה ונתבאר ג"כ מזה ע"פ ביום השמע"צ [השמיני עצרת] כוי בני ציון יגילו במלכם כוי

“my soul shall exult (tagel)”: exultation (gilah) with trembling, that awe covers on the outside, and its inside is inlaid with love. And this was also explained on the verse “On the eighth day, an assembly (Shemini Atzeres),” etc., “Let the children of Zion exult in their King,” etc.

ועמ"ש ע"פ בשלח פרעה בפ"י ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים וזו היא השמחה בה' אור א"ס ב"ה
הסובב כל עלמין השוכן אתו ממש שהוא למטה

And see what is written on the verse "When Pharaoh sent out," in the explanation of "G-d did not lead them by way of the land of the Philistines." And this is the joy in G-d, the Infinite Light, blessed be He, which encompasses all worlds (sovev kol almin), which actually dwells with him, being below

כמו למעלה הגם שאין בו גילוי השגה. הנה ע"ז נאמר וצדיק באמונתו יחיה מצד אמונה שלמעלה
מהשגה:

just as above, even though there is no revealed comprehension of it. Now, of this it is said, "And the righteous shall live by his faith": by virtue of faith, which is above comprehension.

5 קיצור. אך ההתכללות שתהא האהבה כלולה עם היראה ע"ז נאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב. והיינו
ע"י המשכה מבחי' והנורא

Summary. But [as for] the inter-inclusion, that love be included with awe: of this it is said, "Peace, peace, to the far and to the near." And this is through a drawing down from the level of "and the awesome,"

וזהו ענין העקדה ממעל לעצים וענין התכללות זו היינו כמ"ש וכל הלבבות יראוך וכל קרב וכליות
יזמרו לשמך:

and this is the meaning of the Akeidah (binding), "above the wood." And this inter-inclusion is as it is written, "And all hearts shall stand in awe of You, and all innermost parts and kidneys shall sing to Your Name."

6 ג והנה גילוי שמחה זו בפועל ממש היא שמחה של מצוה כמ"ש תחת אשר לא עבדת את הוי' אלקיך
בשמחה ובטוב לבב מרוב כל יותר מרוב כל כי השמחה היא מחמת אשר קדשנו במצותיו בקדש העליון.

3. Now, the revelation of this joy in actual deed is the joy of a mitzvah, as it is written, "Because you did not serve Havayah your G-d with joy and with gladness of heart, out of an abundance of everything": more than an abundance of everything. For the joy is because "He has sanctified us with His commandments," with the supernal holiness.

והו ענין ברכת המצות ברוך אתה הוי' פי' שמבקשים להיות ברוך ונמשך מלמעלה מעלה מהשתלשלות

And this is the meaning of the blessing over mitzvos, “Blessed are You, Havayah”: it means that we request that [He] be “blessed” and drawn down from far above the chain of descending worlds (hishtalshelus)

(ועיין זח"א [זהר חלק א] פ' לך לך שם ברוך אברם כמה דאמרינן ברוך אתה. לאל עליון הוי' אלקינו ע"ש ודלא כפי' המק"מ [המקדש מלך] שם)

(and see the Zohar, Part I, Parshas Lech Lecha: there, “Blessed be Avram,” as we say, “Blessed are You”; “of G-d Most High,” “Havayah our G-d”; see there; and not as the commentary Mikdash Melech explains there);

כי להיות המשכת ודרך סדר ההשתלשלות מעילה לעילה עד שנעשה מלך העולם ומלכותך מלכות כל עולמים להוות ולהחיות עולמות מבחי' מלכותו ית'

for in order that there be a drawing down by way of the order of the chain of descending worlds, from cause to cause, until He becomes “King of the world,” and “Your kingship is a kingship over all worlds,” to bring worlds into being and give them life from the level of His Malchus (sovereignty), may He be blessed,

שהוא בחי' שם בלבד שלפי שנק' שמו ומלכותו עליהם הם חיים וקיימים והוא בחינת זיו והארה כו'.

which is the level of a name alone: because His Name and His kingship are called upon them, they live and endure; and this is the level of radiance and illumination, etc.

אבל במצות קדשנו בקדש העליון שלמעלה מן ההשתלשלות בחי' סוכב כל עלמין והמלאכים שואלים איה מקום כבודו כו'

But with the mitzvos, “He has sanctified us” with the supernal holiness that is above the chain of descending worlds, the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin); and the angels ask, “Where is the place of His glory?” etc.,

אומרים מלא כל הארץ כבודו בארץ הלזו התחתונה שהתורה והמצות שבעוה"ז שנתלבשו בגשמיות יסודתן בהררי קדש עליון למעלה מעלה

[and] they say, “The whole earth is full of His glory”: in this lowly earth; for the Torah and the mitzvos in this world, which are clothed in physicality, are founded “in the holy mountains,” supernal, far above

מן ההשתלשלות והן נעשין בחי' כסא ומכון ממש לשבתו ית' הסובב כל עלמין דלית מחשבה תפיסא ביה כ"א כאשר תפיסא בתורה ומצות כו'.

the chain of descending worlds; and they become an actual throne and abode for His dwelling, may He be blessed, Who encompasses all worlds, Whom "no thought can grasp," but only as it grasps [Him] through Torah and mitzvos, etc.

7 וע"ז נצטוינו ואהבת את כלומר שתמשיך מדת האהבה והשמחה בבחינת את הטפל הוא מדת היראה והביטול.

And concerning this we were commanded, "And you shall love es": that is, that you draw the attribute of love and joy into the level of "the es of what is subordinate," which is the attribute of awe and bittul (self-nullification).

וזוהו את הוי' אלהיך כלומר לפי שהוא אלהיך לנכח למטה כמו למעלה ושיהיה גילוי האהבה ושמחה זו בפועל ממש בקיום והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום שמחבי' היום לעשותם נמשך גילוי אנכי

And this is "es Havayah your G-d": that is, because He is your G-d, facing [you], below just as above. And [it means] that the revelation of this love and joy be in actual deed, in fulfilling "And these words which I (Anochi) command you this day," for from the level of "this day, to do them" the revelation of "I (Anochi)" is drawn down,

ולא זיו והארה בבחי' שם בלבד רק אנכי בעצמי כביכול מצוך לשון צוותא וחיבור במצות ה' שהם גילוי עצמותו ומהותו כביכול בתר"ך עמודי אור הנמשכים בתרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן.

and not radiance and illumination in the manner of a name alone, but "I (Anochi)" Myself, as it were, "command you" (metzavecha), a term of companionship (tzavta) and joining, in the commandments of G-d, which are the revelation of His essence and being, as it were, through the 620 pillars of light that are drawn down into the 613 commandments of the Torah and the 7 commandments of the Rabbis.

8 ודברת בם בשבתך בביתך כי הנה כתיב קול קורא במדבר קול התורה הקול קול יעקב קורא ונמשך בבחי' מדבר ושממה הוא העוה"ז פנו דרך ה' להיות בו המשכה ודרך הוי'.

"And you shall speak of them when you sit in your house." For it is written, "A voice calls in the wilderness": the voice of the Torah, "the voice is the voice of Yaakov," calls and is drawn down into the level of wilderness and desolation, which is this world; "clear the way of Havayah": that there be in it a drawing down and a way of Havayah.

וזהו ענין המשכת וי"ו והנורא מבחי' אל עליון שלמעלה מבחי' השתלשלות וכו' ולכן אמרו יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז מכל חיי העוה"ב [העולם הבא]

And this is the drawing down of the vav of "and the awesome" from the level of G-d Most High, which is above the level of the chain of descending worlds (hishtalshelus), etc. Therefore they said, "Better is one hour of teshuvah (return) and good deeds in this world than all the life of the World to Come,"

כי עוה"ב [עולם הבא] לפי שהוא בבחי' השגה ושכל נברא להיות מתענג ונהנה אינו אלא זיו כו' והוא זיו תורתם ועבודתם.

for the World to Come, since it is in the manner of comprehension and created intellect, so as to take delight and pleasure, is only radiance, etc.; and it is the radiance of their Torah and their service.

משא"כ בעסק התורה והמצות עצמן שבקיום המעשה בעולם הזה בפועל ממש הנה בהם נמשך גילוי בחי' אנכי בעצמו ובכבודו שלא ניתן להנות בהשגת הנבראים כו'.

Whereas with the occupation in the Torah and the mitzvos themselves, in the fulfillment of the deed in this world in actual practice, in them there is drawn down the revelation of the level of "I (Anochi)" in His own Self and His own Glory, which was not given to be enjoyed in the comprehension of created beings, etc.

9 וע"ז אמרו אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו שכמה בחי' גבורות וצמצומים הן להיות גילוי זה של בחינת אנכי בתורה ומצות שהוא למעלה מן ההשתלשלות בחינת ישת חשך סתרו חשך והעלם ולא אור וגילוי

And concerning this they said, "I am' (Anochi) and 'You shall have no [other gods]' we heard from the mouth of the Almighty (HaGevurah)": for there are many levels of gevuros (restraints) and contractions (tzimtzumim) in order that there be this revelation of the level of "I (Anochi)" in Torah and mitzvos, which is above the chain of descending worlds (hishtalshelus), the level of "He made darkness His hiding place": darkness and concealment, not light and revelation.

(ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] בד"ה ושאתם מים בששון שניסוך המים בחג הוא המשכת חכמה עילאה בחי' ביטול ומה שאעפ"כ [שאף על פי כן] יהיה בששון דוקא זהו משום דחוי"ב [דחכמה ובינה] הם תרין ריעין כו' והיינו ג"כ ענין התכללות הביטול ויראה עם השמחה

(And see what is written along these lines in the discourse beginning "You shall draw water with gladness": that the water libation on the festival is the drawing down of the higher Chochmah (wisdom), the level of bittul (self-nullification); and that it must nevertheless be specifically "with gladness" is because Chochmah and Binah (understanding) are "two companions," etc.; and this too is the inter-inclusion of bittul and awe with joy.

והוא אחר עשיית [עשרת ימי תשובה] ויוהכ"פ [ויום הכפורים] שממשיכים מבחי' לפני הוי' תטהרו. שלום שלום לרחוק ולקרוב כו'. עיי' נעשה אח"כ התכללות זו. אך כאן הגילוי הוא השמחה והששון רק תוכו רצוף הביטול והיראה):

And this comes after the Ten Days of Teshuvah and Yom Kippur, when we draw down from the level of "before Havayah you shall be purified"; "Peace, peace, to the far and to the near," etc.; through this, afterwards, this inter-inclusion comes about. But here what is revealed is the joy and gladness, only its inside is inlaid with bittul and awe.)

10 קיצור. ושמחה זו דבחי' וכל קרב וכליות יזמרו הוא שמחה של מצוה. וזהו ענין ברכת המצות. ואהבת את ודברת בם:

Summary. And this joy, of the level of "and all innermost parts and kidneys shall sing," is the joy of a mitzvah. And this is the meaning of the blessing over mitzvos, [and of] "And you shall love es" and "And you shall speak of them."

11 ד אך הנה גילוי זה שמן החשך בריבוי הצמצוצים באתערותא דלתתא תליא מילתא להיות ואהבת בכל לבבך בשני יצריך שגם היצה"ר [היצר הרע] ישוב לעבודת ה' בבחי'

4. But now, this revelation [that comes] out of the darkness through the multitude of contractions (tzimtzumim), "the matter depends on an arousal from below": that there be "And you shall love with all your heart," with your two inclinations, so that the evil inclination too will return to the service of G-d, in the manner of

אתכפיא ואתהפכא חשוכא לנהורא שכמו שהאדם מתגבר למטה נגד טבעו הן בסור מרע הן בועשה טוב בבחינת בטל רצונך שמבטל רצונו ומסלק את עצמו ומשליך נפשו ורצונו מנגד כו'.

subjugation (iskafya) and transformation (is'hapcha) of darkness into light. For just as a person below overcomes his nature, both in "turn away from evil" and in "and do good," in the manner of "Nullify your will," in that he nullifies his will, removes himself, and casts his soul and his will aside, etc.,

כך נמשך מלמעלה בחי' ביטול וסילוק עצמיות אור א"ס ב"ה שלא יאיר ויתגלה כמו שהוא שאין לו סוף כו' שאין העולמות יכולים לסבול את האור הזה כמו שהוא.

so there is drawn down from above the level of bittul (self-nullification) and withdrawal of the very essence of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, so that it should not shine and be revealed as it is, that it has no end, etc., for the worlds cannot bear this light as it is.

12 ולכן נק' חושך ולא אור וגילוי אלא שיתצמצם בכמה מיני צמצומים וירידות המדרגות להיות גילוי האור מתוך החושך שהיא בחי' ירידה אצלו ית'.

Therefore it is called darkness and not light and revelation; rather, it contracts itself through many kinds of contractions (tzimtzumim) and descents of levels so that there be the revelation of the light out of the darkness, which is an aspect of descent for Him, may He be blessed.

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה כו' שהניח את עצמיות אור א"ס ב"ה ומשרה שכינתו בבחינת צמצום כדי להיות גילוי ואור מתוך החושך העליון

As our Sages, of blessed memory, said, "Wherever you find the greatness of the Holy One, blessed be He," etc.: that He set aside the essence of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, and causes His Shechinah (Divine Presence) to dwell in the manner of contraction, in order that there be revelation and light out of the supernal darkness.

(וגם כי ע"י אתהפכא חשוכא שלמטה לנהורא מעוררים למעלה הגילוי מבחינת ישתש חשך סתרו שלמעלה מבחינת אור. וזהו ענין יתרון האור מן החשך דייקא)

(And also, through the transformation of the darkness below into light, the revelation is aroused above from the level of "He made darkness His hiding place," which is above the level of light. And this is the meaning of "the advantage of light from darkness," precisely.)

(עיי' בזהר פ' תזריע דמ"ז ע"ב. ובפ' בשלח דנ"ז ע"א. ועמ"ש בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה בענין מצות ל"ת [לא תעשה] כו')

(See the Zohar, Parshas Tazria, page 47b, and Parshas Beshalach, page 57a. And see what is written in the explanation of the verse "I am black but comely," on the prohibitive commandments, etc.)

ועי"ז נמשך גילוי זה גם בלב האדם למטה להיות בחי' כלי ומשכן שתהיינה כלולות בו ב' המדות אהבה ויראה גם יחד ע"י המשכת בחי' שלום הכולל ומחבר כו'.

And through this, this revelation is drawn down also into the heart of man below, so that it become a vessel and dwelling in which the two attributes, love and awe, are both included together, through the drawing down of the level of peace, which includes and joins, etc.

ועי"ז נאמר שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו (משלי כ"א) פ"י שלא תהא נפשו צרה וקצרה מהכיל ב' הפכים כאחד שהן אהוי"ר [אהבה ויראה]

And of this it is said, "He who guards his mouth and his tongue guards his soul from troubles (tzaros)" (Proverbs 21): meaning, that his soul not be narrow (tzarah) and too short to contain two opposites as one, which are love and awe,

אלא כמ"ש הרחיבי מקום אהלך וגוי' והיינו ע"י שמירת פיו ולשונו בבחי' אתכפ"א סט"א [סטרא אחרא] הן בבחי' סור מרע כו'

but rather as it is written, "Enlarge the place of your tent," etc. And this is through guarding his mouth and his tongue, in the manner of subduing the sitra achra (the other side), both in the manner of "turn away from evil," etc.

(ועי"ן מענין שומר פיו ולשונו בשל"ה [בשני לוחות הברית] בתשב"כ [בתורה שבכתב] בס"פ תו"א [תורה אור] השייך לפ' בהר שם פ"י שזהו מענין מ"ם סתומה של למרבה המשרה ושם נאמר ולשלום אין קץ כו' וכנ"ל)

(And see on "He who guards his mouth and his tongue" in the Shelah, in [the part on] the Written Torah, at the end of [the section] Torah Ohr belonging to Parshas Behar; there he explains that this relates to the closed mem of "For the increase (lemarbeh) of the dominion," and there it is said, "and of peace there shall be no end," etc., as mentioned above.)

שעי"ז נמשכה אהבה זו הכלולי [הכלולה] ביראה בפנימיות ותוכיות הלב להיות הלב בחי' כלי ומשכן
לאהבה זו

For through this, this love that is included in awe is drawn into the inner dimension (pnimiyus) and the innermost core of the heart, so that the heart becomes a vessel and dwelling for this love,

והיא תקועה ושמורה לנצח בל תמוט ממנו כל הימים בין במחשבה בין בדבור ומעשה וכמ"ש ודברת
בם בשבתך בביתך ובלכתך וגו'

and it is fixed and guarded forever, never to be moved from him all the days, whether in thought or in speech and deed; as it is written, "And you shall speak of them when you sit in your house and when you walk," etc.,

וקשרתם לאות וגו' והוקשה כל התורה לתפילין שכמו שתפילין שהם על הקלף גשמי ושורה בהם
קדושה עליונה מאור א"ס ב"ה הסוכ"ע בפרשיות הכתובין בהם.

"And you shall bind them for a sign," etc. And the whole Torah has been likened to tefillin: just as tefillin, which are on physical parchment, have supernal holiness resting upon them from the Infinite Light, blessed be He, that encompasses all worlds (sovev kol almin), through the passages written in them,

כך הוא ענין כל המצות שהם בעשיה גשמיות ואעפ"כ [ואף על פי כן] שורה ומלוּבש בהם אור א"ס ב"ה
ולזאת יהיה כל מעשיו ודבוריו ומחשבותיו בעסק התורה והמצות בבחי' אהבה זו וביטול זה.

so it is with all the mitzvos: they are in physical action, and nevertheless the Infinite Light, blessed be He, rests and is clothed in them. Therefore all his deeds, words and thoughts in his occupation with Torah and mitzvos will be in the manner of this love and this bittul (self-nullification).

משא"כ ע"י אהבה שמבחי' הצמאון אף שנמשך עליו בחינת וימינו תחבקני היא בחינת חיבוק מבחוץ
ולכן היא חולפת ועוברת אחר התפלה כו'.

Whereas through love that comes from the aspect of thirst, even though there is drawn upon him the level of "and His right hand embraces me," it is an embrace from outside; and therefore it passes and goes away after prayer, etc.

והמשככת גילוי זה בלב שיהא הלב משכן וכלי לאהבה זו שתהיה בפנימיותו ותוכיותו שתהיה תקועה ושמורה לנצח נעשה ע"י בחי' מחוקק שעושה חקיקה לכלי לקבל

And the drawing down of this revelation into the heart, so that the heart be a dwelling and vessel for this love, that it be in its inner dimension and core, that it be fixed and guarded forever, is accomplished through the level of the lawgiver (mechokek), who makes an engraving (chakikah) in the vessel, to receive.

(ועמ"ש ע"פ במחוקק במשענותם וע"פ החלצו מאתכם) ומחוקק זה משה כמ"ש כי שם חלקת מחוקק ספון הוא הדעת שהוא מקור התורה.

(And see what is written on the verse "with the lawgiver, with their staffs," and on the verse "Arm from among yourselves.") And this lawgiver is Moshe, as it is written, "For there the portion of the lawgiver is hidden"; this is Daas (knowledge), which is the source of the Torah.

וע"ז נאמר וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל (ועמ"ש במ"א ע"פ ואלה המשפטים אשר תשישם לפניהם)

And of this it is said, "And this is the Torah which Moshe set before the children of Israel." (And see what is written elsewhere on the verse "And these are the ordinances which you shall set before them.")

פ"י לפני בבחינת פנמיות בני ישראל להיות המשככת והנורא מבחינת אל עליון ומבחי' ישת חשך סתרו יהיה גילוי אור עד שמאיר אור האהבה הכלולה ביראה בתוך פנימיות שבו

The meaning of "before" (lifnei) is: into the inner dimension of the children of Israel, that there be a drawing down of "and the awesome" from the level of G-d Most High, and from the level of "He made darkness His hiding place" there will be a revelation of light, until the light of the love included in awe shines within the inner dimension that is in him,

ועל ידו נעשה הלב כלי קיבול להיות תוכיות הלב ופנימיותו רצוף אהבה זו בל תמוט לעולם ועד.

and through it the heart becomes a receptacle, so that the core of the heart and its inner dimension are inlaid with this love, never to be moved, forever and ever.

13 ועם כל הנ"ל יובן ענין וידעת היום להיות שהיום הוא עם הלילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד

And with all the above, the matter of "Know this day" will be understood: that the day is together with the night, "And there was evening and there was morning, one day,"

היינו כברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא שמן החושך נעשה אור כך הוא גילוי אור א"ס ב"ה מחשך עליון ברישא חשוכא בחינת ישת חשך סתרו ואל עליון והדר נהורא להיות בחי' אור וגילוי

that is, as in the creation of the world, "first darkness and then light," for out of the darkness light came to be. So it is with the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, out of a supernal darkness: "first darkness," the level of "He made darkness His hiding place" and of G-d Most High, "and then light," that there be the level of light and revelation.

והיינו ע"י הדעת וזהו וידעת היום ומזה וידעת כי הוי' הוא אלהים שנמשך להיות חיבור ויחוד שם הוי' עם שם אלהים ע"י המשכות וי"ו והנורא מאל עליון הכולל ומחבר השני הפכים.

And this is through Daas (knowledge); and this is "Know (veyadata) this day." And from this, "you shall know that Havayah is Elokim": that there is drawn down a joining and union of the Name Havayah with the Name Elokim, through the drawings down of the vav of "and the awesome" from G-d Most High, which includes and joins the two opposites.

14 והמשכה זו שהוא מלמעלה מעלה מן ההשתלשלות מבחינת ישך חשך סתרו להיות גילוי אור שהוא ע"י בחי' גבורות וצמצומים באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] תליא מילתא ע"י

And this drawing down, which is from far above the chain of descending worlds (hishtalshelus), from the level of "He made darkness His hiding place," that there be a revelation of light, which is through the level of gevuros (restraints) and contractions (tzimtzumim), "the matter depends on an arousal from below": through

כי והשבות אל לבבך שיהיו ב' הלככות כאחד שגם היצר הרע ישוב לעבודת ה' בבחינת אתכפיא וכטל רצונך כו' שבאתערותא דלתתא אתערותא דלעילא במקום שאתה מוצא גדולתו וכו':

[this,] that "you return it to your heart," that the two hearts be as one, so that the evil inclination too will return to the service of G-d, in the manner of subjugation (iskafya) and "Nullify your will," etc.; for through an arousal from below [comes] an arousal from above, "wherever you find His greatness," etc.

15 קיצור. אך גילוי זה באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] תליא באתכפיא ואתהפכא חשוכא לנהורא שע"י נמשך מלמעלה גילוי ואור מתוך החושך העליון. שומר פיו ולשונו כו'.

Summary. But this revelation depends on an arousal from below, on subjugation (iskafya) and the transformation of darkness into light, through which revelation and light are drawn down from above out of the supernal darkness. "He who guards his mouth and his tongue," etc.

והיינו ע"י במחוקק בחינת דעת וזהו וידעת היום. ומזה וידעת היום כי הוי' הוא האלקים. והיינו ע"י והשבות אל לבבך כו'.

And this is through "with the lawgiver," the level of Daas (knowledge); and this is "Know this day." And from this, "Know this day that Havayah is Elokim." And this is through "and return it to your heart," etc.

ועד"ז י"ל [יש לומר] משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] (בברכות דנ"ה ע"ב) גבי בצלאל. בצל אל היית וידעת. פי' בצל אל היינו בחי' אל עליון כמ"ש בז"ב [בזהר חלק ב'] תרומה (קנ"ב סע"א [סוף עמוד א]).

And along these lines one can explain what our Sages, of blessed memory, said (in Berachos, page 55b) concerning Betzalel: "You were in the shadow of G-d (betzel Kel), and you knew." Meaning: "in the shadow of G-d" is the level of G-d Most High (Kel Elyon), as is written in the Zohar, Part II, Terumah (end of page 152a).

ומזה נמשך בחי' וידעת היינו וידעת היום בחינת ברישא חשוכא והדר נהורא וכנ"ל ואח"כ והשבות אל לבבך כו'

And from this is drawn the level of "and you knew," that is, "Know this day," the level of "first darkness and then light," as mentioned above; and afterwards, "and return it to your heart," etc.

וזהו שאמר לעשות משכן תחלה להמשיך המקיף העליון מבחינת ישת חשך סתרו ואח"כ ארון וכלים שיהיה ההתכללות בפנימית.

And this is why he said to make the Mishkan (Tabernacle) first: to draw down the supernal encompassing light (makif) from the level of "He made darkness His hiding place"; and afterwards the ark and the vessels, that the inter-inclusion be in an inward manner.

ועיין מענין כי הוי' הוא האלקים בז"ג [בזהר חלק ג] נשא (קמ"ג א'). קרח (קע"ח ב') פ' אחרי (דס"ה א') בראשית (ד"ב סע"א [סוף עמוד א]). וארא (דכ"ה א') ועמ"ש מזה בד"ה שובה ישראל:

And see on "that Havayah is Elokim" in the Zohar, Part III, Naso (143a); Korach (178b); Parshas Acharei (page 65a); Bereishis (end of page 12a); Va'eira (page 25a). And see what is written on this in the discourse beginning "Return, O Israel."

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/vaeschanan/7/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok